

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobkyně: A. B., nar. X,
bytem X,
zastoupená JUDr. Janou Džuganovou, advokátkou,
se sídlem Hvoždany 168, 262 44 Hvoždany,
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 9. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 30. 9. 2024, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni plnou náhradu nákladů řízení ve výši 14 007,68 Kč, a to k rukám její zástupkyně, JUDr. Jany Džuganové, advokátky.

Odůvodnění:

Předmět řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

1. Rozhodnutím žalované ze dne 10. 5. 2024, č. j. X (dále též jen: „*prvostupňové rozhodnutí*“), byla žalobkyni podle § 56 odst. 1 písm. e) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též jen: „*ZDP*“) a § 41 odst. 3 ZDP zvýšena od 9. 4. 2024 výše invalidního důchodu pro invaliditu II. stupně na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala námitky, protože byla přesvědčena, že jí invalidní důchod pro invaliditu III. stupně náleží od dřívějšího data. Rozhodnutím ze dne 30. 9. 2024, č. j. X (dále též jen: „*napadené rozhodnutí*“) však žalovaná výrokem I. rozhodla o zrušení rozhodnutí ze dne 10. 5. 2024 a současně o zastavení řízení. Výrokem II. pak žalovaná konstatovala, že v období od 9. 4. 2024 do 21. 11. 2024 byl žalobkyni vyplácen invalidní důchod pro invaliditu III. stupně na základě předběžně vykonatelného rozhodnutí ze dne 10. 5. 2024.
2. Žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí je nezákonné především pro nesprávné posouzení jejího zdravotního stavu. Současně tvrdí, že žalovaná se v průběhu správního řízení dopustila závažných procesních pochybení.

Obsah žaloby

3. V žalobě žalobkyně uvedla, že souhlasí s tím, že má nárok na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně, nicméně má za to, že jí měl být přiznán od dřívějšího data. Tím, že žalovaná výrokem I. napadeného rozhodnutí zrušila prvostupňové rozhodnutí a řízení zastavila, došlo k porušení zásady vázanosti předmětem řízení. Tímto postupem bylo žalobkyni odňato právo podat proti napadenému rozhodnutí námitky, neboť proti němu již není opravný prostředek přípustný. Žalobkyně si je vědoma § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ale vzhledem k tomu, že žalobkyně byla jediným účastníkem, který si mohl podat proti prvostupňovému rozhodnutí námitky, pak řízení o námitkách zcela postrádá smysl, když na základě podaných námitek žalobkyně došlo ke zhoršení jejího postavení.
4. Žalobkyně popsala genezi svých zdravotních problémů, když byla 22. 12. 2019 ve věku 16 let zraněna jako spolujezdec při dopravní nehodě osobního vozidla. V této věci bylo vůči řidiči vozidla Krajským soudem v Plzni vedeno trestní řízení pod sp. zn. 50 To 357/2021. Žalobkyně byla před nehodou zcela zdravá a při dopravní nehodě utrpěla závažná zranění. Kvůli následkům jejích zranění byl žalobkyni původně přiznán invalidní důchod pro invaliditu II. stupně. Přiložila i lékařské zprávy a znalecké posudky dokumentující její zdravotní stav. Vyplývá z nich, že k ustálení jejího zdravotního stavu došlo dne 22. 12. 2020, nárok na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně tak žalobkyni vznikl již k tomuto dni.
5. Z předložených znaleckých posudků a lékařské dokumentace vyplývá, že zdravotní stav žalobkyně nemohl být lepší v době mezi dopravní nehodou a dnem 9. 4. 2024, ke kterému byla zvýšena výše invalidního důchodu pro invaliditu II. stupně na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně a že podmínky pro invaliditu III. stupně musely existovat již ke dni 22. 12. 2020.
6. Posudková lékařka MUDr. E. nehodnotila stav žalobkyně správně, neboť zdravotní stav žalobkyně podrobně nezkoumala a nepřizvala ji k vyšetření. Nemohla si vytvořit odpovídající představu o jejím zdravotním postižení a nepřihlédla ani k žalobkyní

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

předloženým zdravotním posudkům, lékařským zprávám a k potížím udávaným žalobkyní.

7. V důsledku dopravní nehody byla žalobkyně nucena opakovaně přerušovat studium na asistenta zubního technika a nyní jej bude muset zcela ukončit. Manuální práce je u ní zcela vyloučena. Je tak zřejmé, že pracovní schopnost žalobkyně je prakticky vymizelá a její pokles nemůže dosahovat pouze 50 %. Závěry posudkové lékařky MUDr. E. nejsou odůvodněné a není zřejmé, na základě jakých skutečností hodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně zcela odlišně než MUDr. F. Posudek neodpovídá § 7 písm. f) bod 5 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále též jen: „*vyhláška o posuzování invalidity*“), neboť v něm absentuje uvedení schopnosti využití zachované pracovní schopnosti. Podle rozsudku NSS ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18, musí v případech, kdy jde o invaliditu I. nebo II. stupně, posudek rovněž obsahovat doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen vykonávat.
8. V posudku o invaliditě není zdůvodněno, proč je míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně stanovena na 50 %, když podle vyhlášky o posuzování invalidity je rozmezí poklesu stanoveno na 50-60 %. Z lékařských zpráv vyplývá, že u žalobkyně došlo ke středně těžké poruše učení a snížení intelektových schopností o dvě pásma až na pásmo lehké mentální retardace. V tomto ohledu se nabízelo také zohlednění zdravotního postižení žalobkyně dle Kapitoly V „duševní poruchy a poruchy chování“, položka 1 „organické a symptomatické duševní poruchy“. Dále v případě žalobkyně a vzhledem k jí diagnostikované těžké levostranné spastické hemiparéze s doprovodnými jevy připadalo v úvahu klasifikace do Kapitoly VI „postižení nervové soustavy“ položka 8 „postižení míchy, míšních kořenů, ochrnutí“, kdy kupř. položka 8i, která je „pouze“ středně těžká hemiparéza odpovídá poklesu pracovní schopnosti o 50-70 %.
9. V případě žalobkyně nedošlo k aplikaci § 3 vyhlášky o posuzování invalidity, dle něž pokud je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10%. Posudková lékařka přitom nezdůvodnila, z jakého důvodu ke zvýšení procentních bodů nepřistoupila.
10. Napadené rozhodnutí bylo nedostatečně odůvodněno. Žalovaná měla povinnost zhodnotit, zda posudek o invaliditě splňuje požadavky na úplnost, správnost a přesvědčivost, přičemž podle žalobkyně posudek tato kritéria nesplňuje. Žalovaná nezdůvodnila, proč se odchýlila od předchozího posudkového nálezu a na základě čeho dospěla k odlišnému závěru.
11. Posudková lékařka v posudku sice konstatovala, že doložené lékařské nálezy obsahují nové posudkově významné skutečnosti, nicméně je v posudku nijak nekonkretizovala, posudek je proto nepřezkoumatelný.
12. Při rozhodování o nároku na invalidní důchod je stěžejní naplnění požadavku na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění správného rozhodnutí, resp. posudkového hodnocení, na němž je rozhodnutí založeno. Stav žalobkyně nebyl žalovanou a posudkovou lékařkou komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

a nebylo přihlédnuto ke všem tvrzeným obtížím. Podle konstantní judikatury je žalovaná v případě, že rozhoduje o odnětí určité dávky, povinna jednoznačně vysvětlit, proč příjemce dávky již nesplňuje podmínky, na jejichž základě mu byla dávka přiznána. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí nijak věcně nevypořádala s námitkami žalobkyně, a to ani stran přezkoumání způsobu výpočtu jejího invalidního důchodu.

13. Posudková lékařka je pediatr a nemá specializaci v oboru neurologie. Nemohla se tak k posouzení zdravotního stavu žalobkyně vyjádřit s potřebnou specializací, která by odpovídala zdravotnímu postižení žalobkyně. Žalobkyně také namítla nedodržení testu „řádného složení posudkové komise“.
14. Žalobkyně soudu navrhla ustanovení znalce z oboru posudkového lékařství, aby se vyjádřil k míře poklesu pracovní schopnosti žalobkyně a k jejímu stupni invalidity. Žalobkyně má za to, že v dané věci nepostačuje, aby za účelem posouzení jejího zdravotního stavu soud pouze nechal vypracovat další posudek Posudkovou komisí MPSV, neboť má za to, že posudek nebude nestranný, když posudková komise je orgánem patřícím do stejné soustavy jako žalovaná.

Vyjádření žalované

15. Žalovaná uvedla, že v otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je žalovaná ve správním řízení vázána posudkem Institutu posuzování zdravotního stavu I. instance a v řízení o námitkách posudkem Institutu posuzování zdravotního stavu II. instance, neboť obdobně jako při posouzení míry poklesu pracovní schopnosti se jedná o otázku odbornou, vyžadující znalosti v oboru medicíny a též v oboru posudkového lékařství.
16. V rámci řízení o námitkách vypracoval Institut posuzování zdravotního stavu dne 22. 7. 2024 posudek o invaliditě, v němž došel k závěru, že se u žalobkyně jedná dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Žalobkyně nebyla shledána invalidní pro invaliditu III. stupně, ale invalidní pro invaliditu II. stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 50 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. A, položce 7c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 50 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ustanovení § 4 uvedené vyhlášky nemění.
17. Žalovaná byla vázána posudkem, který podle jejího názoru splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, kdy tento institut jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Žalovaná dále navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Vyjádření žalobkyně k posudku PK MPSV

18. K posudku zpracovanému PK MPSV žalobkyně uvedla, že z něj vyplývá, že žalobkyně je invalidní pro III. stupeň invalidity již od 22. 3. 2022, z čehož je zřejmé, že napadené

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

rozhodnutí je nesprávné, a i v prvostupňovém rozhodnutí bylo nesprávně zvoleno datum vzniku invalidity.

Jednání ve věci

19. Soud ve věci dne 28. 5. 2025 konal jednání, jehož se zúčastnila žalobkyně, její zástupce Mgr. P. S. a za žalovanou pověřená zaměstnankyně Mgr. P. T. Zástupce žalobkyně odkázal na znění žaloby a vyjádření žalobkyně ze dne 15. 4. 2025. Mgr. T. také odkázala na vyjádření žalované.
20. Během jednání soud provedl k důkazu posudek o invaliditě žalobkyně zhotovený dne 25. 3. 2025 posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též jen: posudek PK MSPV). Žalobkyní navržené důkazy soud při jednání neprováděl pro jejich nadbytečnost. Znalecký posudek MUDr. K. ze dne 12. 4. 2020 popisující zranění, která žalobkyně utrpěla při dopravní nehodě, neosvětloval žádnou mezi účastníky spornou otázku a je součástí spisového materiálu, předchozí rozhodnutí žalované ze dne 27. 7. 2022 o přiznání invalidního důchodu pro invaliditu II. stupně je součástí správního spisu, stejně jako posudek o invaliditě ze dne 26. 5. 2022, znalecký posudek MUDr. K. ze dne 4. 3. 2021 na ohodnocení ztížení společenského uplatnění je také součástí správního spisu a rovněž nesměřoval k prokázání nějaké mezi účastníky sporné otázky, stejně nutno usoudit o dodatku ke znaleckému posudku MUDr. K. ze dne 4. 5. 2022, zpráva neurologa MUDr. V. M. ze dne 20. 3. 2024 je součástí spisu a bylo k ní přihlédnuto mj. i posudkovou komisí MPSV, tudíž její provedení bez dalšího bylo také nadbytečné, posudky o invaliditě MUDr. F. z 9. 4. 2024 a MUDr. E. z 22. 7. 2024 jsou součástí správního spisu, výslech žalobkyně soud neshledal za přínosný, neboť potíže, kterými trpí, jsou objektivně zjištěné, výslech matky žalobkyně soud nepovažuje za přínosný proto, že nemá potenci přispět k prokazování skutečností rozhodujících pro závěr soudu, výslech neurologa MUDr. M. soud rovněž neprovedl, protože jeho závěry jsou vtěleny do jím vystavené lékařské zprávy, ke které bylo ve správním řízení přihlédnuto a přihlédla k ní i posudková komise, takže jeho další výslech by nemohl přinést žádné nové skutečnosti, které by soud mohl zohlednit při svém rozhodování, jež se váže k okamžiku vydání napadeného rozhodnutí, výpis z webu ČLK soud neprováděl pro zjevnou nadbytečnost, když o profesní odbornosti MUDr. F. ani MUDr. E. není pochyb (současné však nijak nevypovídá o jejich oprávnění posuzovat invaliditu v rámci Institutu pro posuzování zdravotního stavu, profesní dotazník žalobkyně je součástí správního spisu, dvě potvrzení o studiu soud rovněž neprováděl, neboť nevypovídají o ničem sporném mezi účastníky, znalecký posudek soudem ustanoveného znalce soud neprováděl, když vůbec neshledal potřebu ve věci znalce ustanovovat).
21. K výsledkům provedeného dokazování se soud vyjádří níže v příslušné části rozsudku.

Posouzení věci

22. Ze správního spisu soud zjistil následující pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

23. Žalobkyně byla od 22. 3. 2022 do 9. 4. 2024 poživatelkou invalidního důchodu pro invaliditu II. stupně poté, co utrpěla v důsledku autonehody dne 22. 12. 2019 závažná polytraumata.
24. Lékař Institutu posuzování zdravotního stavu MUDr. M. F. ve svém posudku ze dne 9. 4. 2024 dospěl k závěru, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dle § 26 ZDP, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je stav po polytraumatu uvedený v kapitole XV., odd. A, položce 7d) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro nějž se stanoví míra poklesu pracovní schopnosti 70 %, která se nemění ani podle § 3 ani podle § 4 vyhlášky o posuzování invalidity. Datum změny stupně invalidity stanovil tento lékař na 9. 4. 2024 s tím, že platnost posudku je trvalá. Tento závěr reflektovala žalovaná ve svém rozhodnutí ze dne 10. 5. 2024, č. j. X.
25. Jak už bylo uvedeno výše v tomto rozsudku, žalobkyně však proti tomuto rozhodnutí brojila námitkami, v nichž vyjádřila své přesvědčení, že jí invalidní důchod pro invaliditu III. stupně náleží od dřívějšího data, a to od 22. 12. 2020.
26. V posudku o invaliditě žalobkyně ze dne 22. 7. 2024 dospěla lékařka Institutu posuzování zdravotního stavu MUDr. H. E. k závěru, že u žalobkyně je dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je stav po polytraumatu dne 22. 12. 2019 uvedený v kapitole XV., odd. A, položce 7c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro nějž se stanoví míra poklesu pracovní schopnosti 50 %, která se nemění ani podle § 3 ani podle § 4 vyhlášky o posuzování invalidity. Spodní hranice stanoveného rozmezí zvolena pro tíži stavu s přihlédnutím k profesi žalobkyně a k souběžným diagnózám. Aktuální závažnost nemocí nedosahuje středu ani horní hranice rozmezí, nelze prokázat těžší funkční postižení. MUDr. E. uzavřela, že stav žalobkyně nadále odpovídá II. stupni invalidity se správně zvoleným datem jejího vzniku, tj. 22. 3. 2022, tj. datem psychologického vyšetření. Ke dni 9. 4. 2024 nedošlo k posudkově významnému zhoršení zdravotního stavu, naopak, žalobkyně se čím dál tím lépe adaptuje na chronické potíže bez progrese v čase, kdy navíc dochází k postupnému zlepšování reziduí po prodělaném polytraumatu. Platnost posudku také nelze stanovit jako trvalou, protože byla stanovena kontrolní lékařská prohlídka k přezkumu konečného funkčního deficitu s odstupem času.
27. Z těchto závěrů následně vyšla žalovaná ve svém nynějším žalobou napadeném rozhodnutí. Proto žalovaná zrušila své předchozí (prvostupňové) rozhodnutí, kterým byl žalobkyni zvýšen invalidní důchod pro invaliditu II. stupně na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně a řízení zastavila. Současně konstatovala, že v mezidobí, tj. od 9. 4. 2024 do 21. 11. 2024 byl žalobkyni vyplácen invalidní důchod pro invaliditu III. stupně na základě předběžně vykonatelného prvostupňového rozhodnutí.
28. Soud již shora uvedl, že v rámci soudního řízení nechal zpracovat ohledně invalidity žalobkyně posudek PK MPSV ze dne 25. 3. 2025. Komise zasedala ve složení předsedkyně komise MUDr. K. M., odborný lékař z oboru neurologie MUDr. M. K. a Bc. I. G., tajemnice. Žalobkyně jednání komise přítomna. Posudek je vypracován k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. k 30. 9. 2024. Posudková komise dospěla k závěru, že žalobkyně byla od 22. 12. 2020 do 21. 3. 2022 invalidní pro invaliditu II. stupně, protože se u ní jednalo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50 %, který však nedosahoval více než 69 %. K datu 22. 3. 2022 i k datu vydání napadeného rozhodnutí však byla žalobkyně invalidní pro invaliditu III. stupně, přičemž se jednalo o pokles pracovní schopnosti nejméně o 70 %. Komise

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

konstatovala, že u žalobkyně je dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s negativním dopadem na její pracovní schopnost, jehož rozhodující příčinou je stav po polytraumatu v souvislosti s autonehodou dne 22. 12. 2019 s reziduálním postižením tělesným, rozumovým a psychickým. Mnohočetná kostní a orgánová zranění byla po operačních zákrocích a další péči zhojena, v kosti pažní PHK je ponechána OS, paréza pravého radiálního nervu (u pravačky, tedy na dominantní horní končetině) se zcela normalizovala, rozsahy kloubních pohybů jsou na všech končetinách bez omezení. V důsledku poranění mozku došlo k rozvoji spastické levostranné hemiparézy (výsledně lehká až středně těžká na LDK a středně těžká na LHK, akcentovaná akrálně na prstech LHK a noze LDK pro těžkou spasticitu s dystonickou posturou), mírné kognitivní poruše a psychickému traumatu (při současném užívání antidepresivní terapie kognitivní testy ACER z 2/2020 79 ze 100 bodů, nálada přiměřená situaci). Takto se stav ustálil do jednoho roka po úrazu (dle znalce k 22. 12. 2020). Z funkčního hlediska byla žalobkyně k tomuto datu schopna chůze bez opory, běžně v dosahu 1 km, včetně chůze po schodech, v denních aktivitách (ADL) plně soběstačná vč. oblékání a hygieny, zvládá i úklid v domácnosti, občas potřebuje pomoc při krájení stravy, obtíže má s utíráním nádobí (levou rukou zvládá hrubší a některé statické úchopy), jemnou motorikou (stříhání nehtů), složitějším vyjadřováním (vyřizování úředních záležitostí, studium), poznávání obličejů (prosopagnosie), řešením nezvyklých situací (např. cestování při výluce) a vykonáváním volnočasových aktivit. Tento stav v souhrnu odpovídá těžkému funkčnímu postižení (II. stupni invalidity), neodpovídá naopak zvláště těžkému funkčnímu postižení (III. stupni invalidity).

29. V následujícím období postupně docházelo ke zhoršování prožívání situace (ve smyslu depresivního prožívání), v důsledku vysazení antidepresivní terapie a současné zvýšené kognitivně psychické zátěže při návratu do školy na terénu anamnézy již premorbidní úzkostného prožívání stresových situací a abuzu návykových látek. Nároky na škole žalobkyně nezvládá ani po nastavení 4. z pěti podpůrných vzdělávacích opatření, kognitivní testy ACER dle zprávy psychologa z 1. 4. 2022 poklesly na 40 b., nálada popsána jako dlouhodobě depresivní (těžký depresivní stav dle BDI testu), konstatovány rozumové schopnosti na úrovni lehké mentální retardace, doporučeno přerušení studia, zvolení méně náročného oboru a znovu nasazení antidepresivní medikace. Znalcem bylo dodatečně (5/2022) na základě uvedené psychologické zprávy navýšeno bodové ohodnocení ztížení společenského uplatnění. Zhoršení duševního stavu může mít kromě negativního vlivu na rozumové schopnosti (kognice, paměť, koncentrace atd.) vliv také na zhoršení exekutivních schopností (vykonávání aktivit, motivace), a tedy i na zvýšené únavnosti, snížení celkové výkonnosti a psychomotorického tempa (může jít o příčinu subjektivně vnímaného omezeného rozsahu chůze dle neurologického vyšetření z 3/2024). Tento stav dle posudkové komise odpovídá III. stupni invalidního důchodu, když progresivně úzkostně depresivní symptomatologie v návaznosti na vysazení antidepresivní terapie způsobuje v kombinaci s dalšími popsány polytraumatickými deficity pokles pracovní schopnosti větší než samotná rozhodující příčina, a to zejména z důvodu prohloubení kognitivního deficitu z mírného na úroveň lehké mentální retardace (ACER pokles z 79 na 40 bodů ze 100 bodů). Žalobkyně není aktuálně schopna studovat na původní škole (maturitní studijní obor), ani za speciálně nastavených individuálních opatření. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav má tedy takový vliv na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, že není schopna pokračovat v předchozí

výdělečné činnosti, resp. přípravě na budoucí povolání. Ostatní komorbidity jsou méně významné.

30. Posudková komise tedy dospěla k závěru, že v období od 22. 12. 2020 do 21. 3. 2022 činila míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně 60 % dle kapitoly XV., odd. A, pol. 7c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Na horní hranici hodnoceno s ohledem na všechna tehdy přítomná reziduální potraumatická zdravotní postižení, která měla vliv na pokles pracovní schopnosti, na přípravu na budoucí povolání a na vykonávání denních aktivit. Nebylo možno hodnotit podle položky 7d), neboť se nejednalo zvláště těžké postižení, v jehož rámci by byla pohyblivost minimální s případnou odkázaností na invalidní vozík, event. s poruchami vyměšování či souběžným těžkým kognitivním anebo jiným těžkým deficitem. Hemiparéza nedosahuje těžkého stupně v celém rozsahu levostranných končetin, nejedná se o končetiny dominantní, nejedná se o chabou hemiparézu, která má dopad na statickou či opěrnou funkci končetin. Z doložených lékařských nálezů nebylo možno prokázat u ostatních komorbidit takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity, nebyl ani důvod pro použití § 3 odst. 2 či pro aktivaci § 4 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Šlo tedy o invaliditu II. stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění.
31. V období od 22. 3. 2022 pak posudková komise uvedla, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila 60 % dle kapitoly XV., odd. A, pol. 7c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Vzhledem ke zhoršení projevů komorbidit (úzkostně depresivních potíží) byla tato hodnota navýšena o 10 % za použití § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činí 70 % a jde o invaliditu III. stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Datum změny invalidity z II. na III. stupně stanoveno na 22. 3. 2022 nálezem psychologického vyšetření zohledňujícího vliv postižení na pracovní či studijní uplatnění. Platnost stanovena omezeně na 4 roky do 31. 3. 2026 s ohledem na možný pozitivní vývoj.
32. Soud především konstatuje, že posudek PK MPSV považuje za úplný (neboť přihlíží ke všem posudkově významným lékařským zprávám, vypořádává se se všemi rozhodnými skutečnostmi i s potížemi udávanými žalobkyní), jednoznačný (neboť jeho závěry jsou formulovány jednoznačně a konkrétně zdůvodněny), logicky koherentní a ve svém souhrnu přesvědčivý (neboť ze zjištěných skutečností konsekventně vyvozuje své závěry, které tak jednoznačně nacházejí oporu ve skutkových zjištěních, z nichž PK MPSV vycházela, a vypořádává se se všemi rozhodujícími skutečnostmi). Posudek PK MPSV proto odpovídá kritériím, které na něj uplatňuje ustálená judikatura NSS (srov. např. rozsudek ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52).
33. Posudek PK MPSV je třeba v řízeních o přezkum rozhodnutí ve věcech invalidního důchodu považovat za stěžejní důkaz, a to s ohledem na to, že v jejich centru stojí odborně medicínská otázka posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu, k jejímuž zodpovězení nemá soud potřebné odborné znalosti (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, a ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58). Soud přitom z podaného posudku PK MPSV v posuzované věci mohl vycházet, neboť v něm neshledal vady, které by způsobovaly jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost. Z toho důvodu soud při svém rozhodování vyšel ze závěrů obsažených v posudku PK MPSV.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

34. Takto zjištěný skutkový stav soud hodnotil podle následující právní úpravy.
35. Dle § 26 ZDP: „*Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významně pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok.*“
36. Podle § 39 odst. 1 ZDP: „*Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*“ Dle druhého odstavce téhož ustanovení: „*Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*“
37. Na základě zjištění získaných z provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
38. Žalobkyni je nutno přisvědčit v jejím tvrzení, že žalovaná v napadeném rozhodnutí vyšla z nesprávného zhodnocení invalidity žalobkyně. Posudek o invaliditě žalobkyně ze dne 22. 7. 2024 zpracovaný lékařkou Institutu posuzování zdravotního stavu MUDr. E., o jehož závěry se žalovaná ve svém napadeném rozhodnutí primárně opírala, nedostatečně zhodnotil vliv zhoršení projevů komorbidit v podobě úzkostně depresivních potíží a přehlédl, resp. dostatečně nedocenil výsledky psychologického vyšetření žalobkyně ze dne 22. 3. 2022 a dopady, které mají tyto potíže na celkovou pracovní či studijní schopnost žalobkyně. Posudková komise MPSV, která zpracovávala posudek o invaliditě žalobkyně v soudním řízení, přitom vysvětlila a řádně odůvodnila, že v případě žalobkyně, který lze nepochybně označit za komplikovaný, je nutno postupovat diferencovaně a nesoustředit se v závěrech jen na dopady primární příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně v podobě stavu po prodělaném polytraumatu, ale je nutno pečlivě přihlížet i k vlivu dalších komorbidit, kterými žalobkyně trpí. Přitom posudková komise přesvědčivě odůvodnila své zjištění, podle něhož v současné situaci fakticky převládají dopady jedné z komorbidit (tj. úzkostně depresivních potíží) i dopady stavu po prodělaném polytraumatu. Z toho důvodu pak posudková komise uzavřela, že jakkoli se v období od 22. 12. 2020 do 21. 3. 2022 jednalo u žalobkyně ještě o invaliditu II. stupně, v následujícím období (počínaje právě psychologickým nálezem zohledňujícím vliv postižení na pracovní či studijní uplatnění žalobkyně) je již nutno u žalobkyně shledat invaliditu III. stupně, a to pro zohlednění právě diskutované komorbidit postupem podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Jakkoli tedy v obou takto vymezených obdobích byl rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně stav po polytraumatu klasifikovaný podle kap. XV., odd. A, pol. 7c), pro nějž byl u žalobkyně shledán pokles pracovní schopnosti 60 %, tj. na horní hranici taxačního rozpětí stanoveného mezi 50 % a 60 %, je to právě vliv komorbidit, který počínaje 22. 3. 2022 za aplikace § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity v rozsahu 10 % znamená, že u žalobkyně nastal pokles její pracovní schopnosti v rozsahu 70 %. Z pohledu § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění se tedy u žalobkyně jedná již o invaliditu III. stupně.
39. Za takové situace dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, neboť napadené rozhodnutí je nezákonné.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Závěr a náklady řízení

40. Na základě shora uvedeného tedy lze konstatovat, že soud shledal žalobu důvodnou, protože důvodná byla klíčová žalobní námitka. Proto výrokem I. rozhodl soud o zrušení napadeného rozhodnutí v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. a současně věc žalované vrátil k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s. V něm bude žalovaná vázána právním názorem soudu vyjeveným v tomto rozsudku dle § 78 odst. 5 s. ř. s. a mezi důkazy pro své další rozhodnutí zařadí i posudek PK MPSV, který soud provedl v tomto řízení dle § 78 odst. 6 s. ř. s.
41. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: *„Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.“* Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalobkyně, neboť bylo žalobou napadené rozhodnutí zrušeno.
42. Přiznaná náhrada nákladů řízení je představována odměnou za právní zastoupení žalobkyně 4 úkony právní služby: příprava a převzetí právního zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), účinného do 31. 12. 2024, sepis a podání žaloby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu účinného do 31. 12. 2024, sepis vyjádření ze dne 15. 4. 2025 dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu účinného od 1. 1. 2025 a účast na jednání před soudem dle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu účinného od 1. 1. 2025. Celková částka náhrady za úkony právní služby činí 11 240 Kč [(2x 1 000) + (2x 4 620)]. Dále čtyřikrát náhradou hotových výdajů, dvakrát po 300 Kč podle advokátního tarifu účinného do 31. 12. 2024, dvakrát 450 Kč podle advokátního tarifu účinného od 1. 1. 2025, celkem 1 500 Kč. Soud dále připočetl cestovné zástupce žalobkyně na nařízené jednání. Zástupce žalobkyně cestoval motorovým vozidlem s průměrnou spotřebou 4,2 l/100 km, přičemž výše průměrné ceny motorové nafty činí podle § 4 písm. c) vyhlášky č. 475/2024 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad pro rok 2025, 34,70 Kč/l. Zástupce žalobkyně urazil ze svého sídla celkovou vzdálenost 92 km (2x46 km). Náhrada výdajů za spotřebovanou naftu činí 134,08 Kč (4,2x0,92x34,70). Dále soud připočetl náhradu za používání motorového vozidla podle § 1 písm. b) vyhlášky č. 475/2024 Sb., ve výši 533,60 Kč (92x5,80). Konečně soud připočetl náhradu za promeškaný čas strávený na cestě podle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu ve výši 600 Kč (4x150). Celková náhrada nákladů řízení tak činí 14 007,68 Kč.
43. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat).

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 28. května 2025

JUDr. Ondřej Szalonnásv.r.
samosoudce